

Arvioinnin haastavaa arviointia

[07/04](#)

Arvioinnin ohjausryhmä, joka jatkaa kirjastotoimikunnan työryhmänä, on toivonut, että kirjastoissa käytäisiin keskustelua arviointiraportista. Tämä keskustelu on varmasti tarpeen ja tarpeen olisi aidosti miettiä, mitä raportin suositukset toteutettuna merkitsisivät henkilökunnan kannalta. Olisikin syytä varata aikaa asioiden valmisteluun ja toteuttaa se yhdessä kirjastojen henkilökunnan kanssa.

Kun harkitaan arviointipaneelin antamien suositusten toimeenpanoa, toivoisi seuraaviin asioihin kiinnitettävän huomiota.

1. Palvelusopimusten suunnittelussa Kansalliskirjaston ja Helsingin yliopiston kirjastolaitoksen välillä tulee tarkoin varoa, etteivät pitkät, epäviralliset ja hedelmälliset yhteistyösuhteet yhtäältä Helsingin yliopiston kirjastolaitoksen sisällä ja toisaalta kirjastojen ja HYKin välillä vaarantuisi. Varmasti keskinäiset palvelut ja odotukset tulee nimetä, mutta palvelusopimukset eivät saa vaarantaa spontaania keskustelua ja tiedonvälitystä.
2. Samalla kun kehittämisjohtajan asema vakiinnutetaan, tulisi selvittää päätöksentekoreitit ja varmistaa kirjastohenkilöstön tiedonsaanti ja mielipiteen kuuleminen. Eri portaiden päätöksenteko- ja neuvotteluelinten esityslistat ja pöytäkirjat tulisi olla verkossa saatavilla (esim. kirjastonjohtajien kokous). Henkilöstön edustaja päätöksenteko- tai neuvotteluelimissä on tärkeä, mutta se ei riitä. On myös varmistettava keskustelu kirjastoissa.

Työnjaot on syytä selvittää, mutta myös resurssoida kunnolla. Kirjastoille kaavaillut kustannuskuviot eivät saa muodostua rahoittajien taholta pelkästään kilpajuoksuksi henkilöstösäästöistä niin muodikasta kuin se

onkin.

Kirjastojen henkilöstöllä on jo nyt monenlaista ja tärkeää tietoa ja taitoa, joka on vaarassa hukkaantua uuden oppimisen kiireessä.

3. Kun keskitettyä rahoitusta lisätään, on muistettava, että kun JULKI-aineiston tallennus aikanaan tuli kirjastoille ja kun e-aineistot alkoivat tulvia kirjastoihin, ei uusia virkoja ole saatu. Kampuskirjastot ja niiden edeltäjät ovat eläneet ja yhä elävät 1990-luvun alussa alkanutta lama-aikaa, jossa mittavia henkilöstösäästöjä virkojen lakkauttamisen muodossa on toteutettu. Uudet tehtävät on hoidettu nimike- ja tehtävämuutoksilla ja monessa tapauksessa yksittäisen virkailijan tehtävien lisäyksellä. Näin ollen, kun keskitettyjä tehtäviä lisäresurssoidaan, se ei saa merkitä entisestään lisähenkilöstövähennyksiä kirjastoille.
4. Henkilöstöstrategiaa hiottaessa tulee yllä mainitun lisäksi muistaa, että kirjastoissa on jäänyt paljon tehtäviä tekemättä ajanpuutteen vuoksi. Näitä ovat mm. painetun aineiston järjestelyssä, aineistojen kuvailussa ja kirjastojärjestelmän kaikkien piirteiden hyödyntämisessä. Viime mainituista tärkeimmät ovat auktoriteettivalvonta, jonka toteuttaminen lisäisi merkittävästi tietokannan käyttäjäystävällisyyttä, ja raportit ja kyselyt, joiden avulla saadaan tietokannasta kaikkia hyödyntävää tausta- ja käyttötietoa.

*Pirjo Korhonen
kirjastonhoitaja
Viikin tiedekirjasto
puh. 191 58 810*